

БЕКІТЕМІН

**Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
қабылдау комиссиясының төрағасы,
Басқарма төрағасы - Ректор**

Түймебаев Ж.К.

2022 ж.

**D139-Қоғамдық дәнсаулық сақтау
білім беру бағдарламалары тобына түсушілерге арналған
түсу емтиханының бағдарламасы**

1. Жалпы ережелер

1.1 Бағдарлама "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандығы № 600 бүйрығына (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) сәйкес жасалды.

1.2 Докторантуралық түсушілер білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтихан тапсырады. Емтихан сұрақтары 3 блокқа бөлінген: 1 блок – "Қоғамдық дәнсаулық сақтау" пәні бойынша сұрақтар, 2 блок – "Биостатистика" пәні бойынша сұрақтар, 3 блок – "Эпидемиология" пәні бойынша сұрақтар.

Блоктар	Балл
Блок 1	30
Блок 2	30
Блок 3	40
Максималды балл	100

1.3 Түсу емтиханының ұзактығы - 4 сағат.

2. Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтиханға дайындалуға арналған тақырыптар.

1 блок
"Қоғамдық денсаулық сақтау" пәні

Тақырып 1. "Қоғамдық денсаулық пен денсаулық сақтаудың ғылыми және оқу пәні ретіндегі теориялық негіздері".

"Қоғамдық денсаулық сақтау" ұғымы. Қоғамдық денсаулық сақтаудың негізгі жедел функциялары. Жаңа қоғамдық денсаулық сақтау тұжырымдамасы. Қоғамдық денсаулық сақтауды дамытудың негізгі кезеңдері. Әлемдік денсаулық сақтау жүйелерінің рөлі.

Тақырып 2. "Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясаттың принциптері".

Қоғамдық денсаулық сақтаудың құқықтық және ұйымдастырушылық негіздері. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Қазақстан Республикасының "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесін туралы" Кодексі. Денсаулық сақтау жүйесінің құрылымы. Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі. Міндettі медициналық сақтандыру жағдайындағы денсаулық сақтау жүйесі. ДДҰ анықтаған денсаулықты нығайтудың негізгі принциптері. Денсаулықты нығайту жөніндегі негізгі халықаралық күжаттар.

Тақырып 3. "Қоғамдық денсаулықты зерттеу әдістемесі".

Халықтың денсаулығын сандық және сапалық бағалау. Әлеуметтік және экономикалық факторлардың халық денсаулығының әртүрлі көрсеткіштеріне әсерін бағалау.

Тақырып 4. "Халық денсаулығы жағдайының мониторингі. Демография".

Денсаулық Индикаторы. Демографияның медициналық-әлеуметтік аспектілері. Халықтың ауруы және оны зерттеу әдістері. Халық денсаулығының жай-күйін кешенді бағалау үшін сырқаттанушылық статистикасының маңызы. Әлеуметтік мәні бар аурулар және айналадағыларға қауіп төндіретін аурулар туралы ұғым.

Тақырып 5. "Аурулардың алдын алу және салауатты өмір салтын қалыптастыру". Аурудың алдын-алудың рөлі, оның ішінде денсаулықтың бұзылуын ерте анықтау. ДДҰ-ның "барлығына денсаулық" Стратегиясының принциптері. Қарым-қатынасты өзгерту және өз денсаулығы үшін жауапкершілікті күшету тетіктері.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Общественное здравоохранение: учебник /А.А. Аканов, К.А. Тулебаев, М.А. Камалиев и др. – М: Москва: Литерра, 2017. – 496 стр.
2. Лисицын Ю.П. Общественное здоровье и здравоохранение: [Текст]; Учебник /Ю.П. Лисицын, Г.Э. Улумбекова. – 3-е изд., перер. И доп.. – М: ГЭОТАР-МЕДИА, 2015. – 544с.
3. В.А. Медик, В.К. Юрьев. Общественное здоровье и здравоохранение. 3-е изд., перераб. И доп. Учебник – ГЭОТАР-Медиа-2014.
4. Общественное здоровье и здравоохранение, экономика здравоохранения; Учебник Т1 /Под ред. Кучеренко В.З. – М.: ГЭОТАР-Медиа-2013. – 688 с.

Қосымша:

1. Общественное здоровье и здравоохранение: руководство к практическим занятиям: учебное пособие / В.А. Медик, В.И. Лисицин, М.С. Токмачев. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ГОЭТАР-Медиа , 2018. – 464 с.
2. Закон Р К. № 405 Об обязательном социальном медицинском страховании (с изменениями и дополнениями по состоянию на 01.01.2020 г.)
3. Об утверждении Правил организации скрининга Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 9 сентября 2010 года № 704. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 15 сентября 2010 года № 6490.

2 блок "Биостатистика" пәні

Тақырып 1. "Қоғамдық денсаулық сақтаудағы Биостатистика".

Медициналық статистиканың Қоғамдық денсаулық пен денсаулық сақтау үшін маңызы. Биостатистика объектілері, пәні және міндеттері.

Тақырып 2. "Сипаттамалық статистика"

Медициналық-биологиялық зерттеулерде қолданылатын өлшеу шкалаларының негізгі түрлері. Жыныстық параметрлерін бағалау. Сандық және сапалық белгілер. Орталық тенденция шаралары және вариация шаралары.

Тақырып 3. "Аналитикалық статистика әдістері".

Айырмашылықтар мен байланыстарды бағалаудың параметрлік және параметрлік емес критерийлері: корреляциялық және регрессиялық талдау, студент критерийі, дисперсиялық талдау негіздері және олардың параметрлік емес аналогтары.

Тақырып 4. "Статистикалық зерттеудерді жоспарлау және ұйымдастыру".

Медициналық-биологиялық эксперименттің кезеңдері. Деректерді өндөудің статистикалық әдісін таңдау. Сенімділік аралығы. Үлгі мөлшерін анықтау.

Тақырып 5. "Биостатистикада заманауи ақпараттық-есептеу техникасын қолдану".

Биомедициналық деректерді талдауға арналған статистикалық пакеттер. Статистикалық пакеттерді жіктеу. Дербес компьютерлерде жұмыс істейтін статистикалық пакеттерге қойылатын заманауи талаптар.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Петри, А. Наглядная медицинская статистика: учеб.пособие. - 2-е изд., перераб. И доп. - М: ГЭОТАР - Медиа, 2010.
2. Койчубеков Б.К. Биостатистика: учебное пособие. -Эверо, 2014.
3. Койчубеков Б.К. Биостатистикаға кіріспе курсы: оқу құралы .-Эверо, 2014
4. Раманқұлова А.А. Биостатистика. - Ак-Нур, 2013.
5. Биостатистика в примерах и задачах: учебно-методическое пособие /Б.К.Койчубеков и др. — Алматы: Эверо, 2012.

Қосымша:

1. Применение методов статистического анализа для изучения общественного здоровья и здравоохранения. Под редакцией чл.-корр. РАМН, профессора В.З.Кучеренко. Учебное пособие. М.: «ГЭОТАР — Медиа», 2011.
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины: руководство к практическим занятиям: учебное пособие/ под ред В.И. Покровского, Н.И. Брико. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 496 с.
3. Методы научных исследований в медицине и здравоохранении/ Элизабет Де Пой, Лаура Н. Гитлин; пер. с англ. Под ред. В.В. Власова. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 432 с.

3 блок «Эпидемиология» пәні

Тақырып 1. «Қоғамдық денсаулық сақтау жүйесіндегі эпидемиология».

Эпидемиология ғылым ретінде. Эпидемиологияның медицинадағы және денсаулық сақтаудағы орны. Эпидемиологияның мақсаты мен негізгі міндеттері. Тарату. Детерминанттар. Денсаулық сақтау іс-шаралары. Халық топтары және қоғамдық денсаулық.

Тақырып 2. «Эпидемиологиядағы зерттеу әдістері».

Сипаттамалық (дескриптивтік) зерттеулер. Аналитикалық эпидемиологиялық зерттеулер. Эксперименттік эпидемиологиялық зерттеулер. Зерттеу дизайны.

Тақырып 3. "Халықтың ауруларын зерттеуге эпидемиологиялық көзқарас".

Эпидемиологиялық мәліметтерді жинау. Ауру жағдайын стандартты анықтау. Аурулардың жиілігі мен таралу көрсеткіштері. Мәселелерді бағалау және гипотезаларды тұжырымдау.

Тақырыбы. 4. "Клиничалық эпидемиология".

Халықтың сырқаттанушылығын эпидемиологиялық қадағалау. Дәлелді медицина. Медицина мен қоғамдық денсаулық сактаудағы интервенциялық әдістерді бағалау.

Тақырып 5. "Жұқпалы ауруларды эпидемиологиялық қадағалау"

Эпидемиологиялық қадағалау. Жұқпалы аурулар ошағын эпидемиологиялық тексеру. Жұқпалы аурулардың өршүін тексеру.

Тақырып 6. "Эпидемиологиялық зерттеулердің деректерін талдау".

Жүйелі шолуды сыни бағалау. Жүйелі шолулар мен мета-талдаулар. Дәлелді әдебиеттер негізінде электронды медициналық мәліметтер базасы. Medline, PubMed, Кохран ынтымақтастыры.

Тақырып 7. "Клиникалық зерттеулер. Клиникалық нұсқаулар."

Клиникалық нұсқаулардың түрлері. Клиникалық нұсқаулықтарды әзірлеу. Кезеңдері. Клиникалық сынақ фазалары.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Принципы эпидемиологии в общественном здравоохранении. Введение в практическую эпидемиологию и биостатистику. Р.Дикер, Оффис эпидемиологических программ СДС, USAID. 2012. 457 с.

2. Principles of Epidemiology in Public Health Practice, 3d Edition, CDC, US Department of Public Health, 2012.- 457p.

3. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Руководство к практическим занятиям: учебное пособие / Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008. 400 с.

4. Биглхол Р., Бонита Р., Кельстрем Т. Основы эпидемиологии: ВОЗ. – Женева, 1994. – 259 с.

Қосымша:

1. Р.Флетчер, С.Флетчер, Э.Вагнер «Клиническая эпидемиология. Основы доказательной медицины», М., 2001.

2. Т.Гринхальх «Основы доказательной медицины», М., 2006.

3. В.В. Власов Введение в доказательную медицину. М.: Медиа. Сфера, 2001.- 392 с.

4. Принципы клинической практики, основанной на доказанном. Рабочая группа по доказательной медицине под ред. Гордона Гайята, Драммонда Ренни., М., 2003.